

Malá Skála

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Turnov

Nadmořská výška: 326 m n. m.

Počet obyvatel: 1 235

Adresa URL: www.mala-skala.cz

Okres: Jablonec nad Nisou

GPS souřadnice: 50.646308N, 15.195425E

První pís. zmínka: 1422 (602 let)

PSČ: 468 22

Okolí a příroda Malá Skála

Přírodní park Maloskalsko

Přírodní park Maloskalsko byl vyhlášen v roce 1997 jako výsledek dlouhodobé marné snahy o rozšíření Chráněné krajinné oblasti Český ráj na území obcí Malé Skály, Frýdštejna, Líšného, Koberov a města Železného Brodu. Od roku 2002 je Maloskalsko společně s Kozákovskem a Prachovskými skalami součástí Chráněné krajinné oblasti Český ráj.

Z geologického hlediska je Maloskalsko zajímavé především svými světle žlutými pískovci, jejichž vznik spadá do období druhohor. Na dně mělkého křídového moře, které zaplavilo českou pánev, se usazovaly naplavené horniny a z usazených částic se vytvořily vrstvy pískovců, jíly, slínovce a opuky. Tady byl počátek skalních měst Českého ráje - Hruboskalska, Klokočských skal, Chléviště, Kalicha a Drábovny. Po ústupu moře zde zůstala rovina, Česká tabule, která byla během alpinského vrásnění horotvornými silami rozlámána a na některých místech vyzdvížena. Vlna vulkanické činnosti v období třetihor, kdy vystoupila na povrch roztavená čedičová láva, dala vzniknout vyvěřelým sukům - Troskám, Vyskeři, Mužskému, Sokolu a Frýdštejnu. Sopečné pásmo táhnoucí se jihovýchodním směrem od Kopaniny ke Kozákovu má původ v prvohorách. Uvnitř mandlovcových dutin se nacházejí polodrahokamy acháty, jaspisy, ametysty a olivíny. Mohutné větrné a vodní eroze ve čtvrtohorách pokračovaly v modelování údolí a pískovcových měst až do současnosti. Příkladem je ledovcový mlýn v trhlíně jižní stěny Vranovského hřebene. Jedná se o provětralé, koncentricky uspořádané vrstvičky v pískovci, vykroužené vířícími balvany v soutěsce vodopádu Jizery v pleistocénu.

Vzhledem k rozmanitému geologickému podkladu představuje Maloskalsko pestrou škálu společenstev a druhů, v níž se vyjímají reliktní prvky a zbytky původní vegetace na těžko přístupných stanovištích. Svahy jsou pokryty smíšenými lesy s převahou buku a habru, zatímco ve vrcholových partiích převládají acidofilní bory a borové doubravy. Z nelesních ekosystémů jsou zde zastoupeny podmáčené louky, drobná lesní prameniště nebo bývalé pískovcové lomy. Na vápnatých půdách okolo Jizery se vzácně vyskytuje hořec brvitý a krušík tmavočervený, při potocích roste devětsil bílý a pojizerský endemit netýkavka Royleova. Z dalších zástupců chráněné květeny jmenujme naleziště šafránu bělokvětého na Záborčí nebo pole bledulí jarních v Dubském lese.

Typický ráz krajiny dokresluje roztroušená zástavba vesnic a osad, obdělávané plochy, malé remízy a v neposlední řadě návrší s dalekými rozhledy do kraje i do širokého údolí řeky Jizery. Právě Jizera tvoří osu celého regionu. Od Železného Brodu po Turnov meandruje v hluboké říční nivě, která protíná druhou osu Pojizeří - Ještědsko-Kozákovský hřbet. Na tyto partie se vážou nejcennější lokality, jejichž některé součásti se již v minulosti staly samostatnými chráněnými oblastmi.

